

Færre og færre mennesker med synshandicap kommer på arbejdsmarkedet i dag

Kan det virkelig passe?

En undersøgelse hvor 30 personer med synshandicap fortæller om deres personlige erfaringer fra mødet med det offentlige system

Abstrakt

Initiativtagerne til denne interviewundersøgelse, hvis resultater fremlægges i rapporten, er tænketanken Lucia. Tænketanken Lucia er en uafhængig, tværfaglig tænketank bestående af specialister med mange års erhvervs erfaring og udvikling inden for rehabilitering og revalidering af mennesker med synshandicap.

Solar Fonden og Blindes Støttefond har givet fondsstøtte til transskribering af interview, proceskonsulent og formidling. Velux Fonden har bevilget trykning af et antal papir eksemplarer.

Vi har med undren set, at mennesker med synshandicap i den erhvervsaktive alder synes at forsvinde fra arbejdsmarkedet. For at få indsigt og viden om hvordan mennesker med synshandicap oplever deres møde med "systemet", inviterede vi til at dele deres erfaringer med os.

30 mænd og kvinder med synshandicap fra hele landet har stillet sig til rådighed, og fortalt om deres møder med det offentlige hjælpesystem, hvor de er i dag og hvad de kunne have ønsket sig af hjælp. De 30 interviewede ønskede alle en plads på arbejdsmarkedet. Alle har stærke personlige kvaliteter og faglige kvalifikationer.

Vores undren deles af berørte handicaporganisationer og giver anledning til spørgsmål som:

- Er der for stor afstand mellem lovgivning og forvaltningspraksis? •
- Hvorfor er der så få mennesker med synshandicap, der føler sig set, hørt og imødekommet i deres ønske om at indtræde på arbejdsmarkedet?

Det er voldsomme personlige fortællinger.

Gennem interviewene peger de interviewede på en række udfordringer i forhold til den ydede indsats:

- Der mangler inddragelse og samarbejde med den enkelte..
- Den enkelte ses som en del af en på forhånd defineret sårbar gruppe, hvor de kommunale tilbud er ens for alle, uanset handicap.
- Den enkelte oplever sig som en sagsopgave, der skal sættes flueben ved, og ikke et individ med ressourcer og muligheder.
- Ansvar for at komme i job opleves alene at ligge hos den enkelte. Det er ikke

deres erfaring, at der tilbydes hjælp til jobsøgning.

- Selv om den enkelte er villig til at tage hvilket som helst job, også langt fra deres uddannelsesmæssige faglighed og øvrige kompetencer, er der ingen hjælp at få.
- De, der er kommet i job, er først og fremmest kommet i arbejde gennem deres egen problemløsning eller er beskæftiget i en interesseorganisation.
- Det er tilfældigheder, der afgør, om man får viden om hjælpemuligheder.
- De offentlige støttesystemer opleves uvidende om synstab og de mange konsekvenser der er ved synstab og bruger overvejende en kommunal tilgang, frem for tilgængelig specialistviden.
- Der mangler faglighed og helhedstænkning.

Sammenfattende afdækker fortællingerne, at der i det offentlige hjælpesystem er en udbredt mangel på viden og ofte mangel på lyst til at indhente specialiseret viden om synshandicappets betydning for den enkelte, og den indsats der skal til for at opnå en plads på arbejdsmarkedet.

Fortællingerne afspejler dertil et mekaniseret menneskesyn, og afdækker manglende interpersonel faglighed, hvor sagsbehandlingens arbejdssituationer lader så lidt tid tilbage, at den enkelte person med synshandicap står alene og selv må danne sig overblik og indhente nødvendig viden.

Vi har det håb, at lovgiverne ønsker at læse, lytte og handle, så der kommer bedre balance mellem teori og praksis. Inden for den nuværende lovgivnings rammer kan det blive en win-win situation for den enkelte, det offentlige, os alle. Det kommer vi med et bud på i denne undersøgelse.

Undersøgelsen kan læses på hjemmesiden taenketanken-lucia.dk

JUNI 2023

